

PARTICIPITCH

Negeer jij de NIMBY?

slide-2.png

slide-3.png

slide-4.png

Participatie gaat goed óf je leert

slide-7.png

slide-8.png

slide-9.png

Léon Evers | Regionaal implementatiecoach

12 februari 2026

slide-12.png

slide-13.png

slide-14.png

“Participatie gaat goed óf je leert”

— Léon Evers

Vandaag: blunders die je herkent, en reparaties die werken.

In 20 min

1. Waarom “NIMBY” vaak een mislukte diagnose is
2. Waar het écht wringt: houding & gedrag, verwachtingen, vertrouwen
3. Onderhandelbaar vs. niet (en wie dat bepaalt)
4. Casussen uit Zeeland & Zuid-Holland in t kort: blunder → reparatie → succes
5. Mini-toolkit: wat je morgen anders kunt doen

Symptomen (wat je ziet)

- Boze avonden, veel “ja maar”
- Meer vragen dan antwoorden
- Escalatie naar politiek/bezwaar
- Geruchten winnen van feiten
- Initiatiefnemer vs overheid vs omgeving

Oorzaken (wat eronder zit)

- Onheldere speelruimte en besluitpad
- Verwachtingen niet uitgesproken
- Gebrek aan vertrouwen / eerdere ervaringen
- Geen herkenbaar aanspreekpunt
- Te laat beginnen (en te snel formaliseren)

Maak dit expliciet. Vroeg. Schriftelijk.

Niet-onderhandelbaar

- Wet- en regelgeving
- Veiligheid en gezondheid
- Netstabiliteit / waterveiligheid
- Minimale normen (geluid, risico)
- Procedurele randvoorwaarden

Wél-onderhandelbaar

- Inpassing en ontwerpvarianten
- Mitigatie/compensatie (geluid, groen)
- Fasering & werktijden
- Monitoring en handhaving
- Communicatie- en afsprakenstructuur

En wie bepaalt dat? Niet jij alleen. Maak de besluitafel zichtbaar (gemeente, initiatiefnemer, ketenpartners, bestuur) en leg het vast.

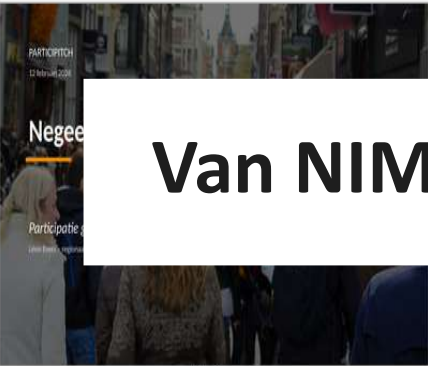
3 dingen die je kunt doen

- Start met een speelruimte-1-pager
- Werk met 2–3 varianten + effectenkaart
- Zet één vaste feedbackloop neer (wat doen we met input?)
- Maak een herkenbaar aanspreekpunt

3 dingen die je kunt laten

- Het label “NIMBY” gebruiken als diagnose
- De “beste” variant als startpunt presenteren
- Input verzamelen zonder terugkoppeling
- Afstemming uitstellen tot “later”

Van NIMBY naar ontwerp: 3 leer-casussen

slide-1.png

slide-2.png

slide-3.png

slide-4.png

slide-5.png

slide-6.png

slide-7.png

slide-8.png

slide-9.png

slide-10.png

slide-11.png

slide-12.png

slide-13.png

slide-14.png

slide-15.png

Waar mensen vooral boos over werden: “het plan lag al vast”.

Mijn observatie: als je speelruimte niet opschrijft, gaat de omgeving hem invullen — en meestal negatief.

BLUNDER

- Start met een eindplaatje en een inloopavond
- Onhelder: wat staat vast en waarom?
- Te weinig zicht op cumulatie/hinder

WAT WERKTE

- Speelruimte 1-pager (vast/open/onbekend)
- 3 varianten terug op de tekentafel
- Omgevingsgroep met mandaat + vaste feedbackmomenten

SUCCES

- Van standpunt naar voorwaarden (geluid, slagschaduw, landschap)
- Slimmer ontwerp, beter verdedigbaar besluit
- Minder escalatie in formele fase

Kernles: maak “speelruimte” expliciet en toetsbaar — dan wordt NIMBY een ontwerpgesprek.

Casus geanonimiseerd (composiet) – bedoeld als leervoorbeeld

Het conflict zat niet in “wonen”, maar in hoogte, parkeren en vertrouwen.

Mijn observatie: als parkeren “later” komt, gelooft niemand je proces nog.

BLUNDER

- Eén “beste” variant presenteren
- Parkeren en verkeer parkeren (letterlijk) voor later
- Beleving (schaduw/zicht) niet inzichtelijk

WAT WERKTE

- Varianten + effectenkaart (schaduw, zicht, verkeer, parkeren)
- 3D/maquette + looproute-gesprek op locatie
- Tijdelijke proef + metingen als reality check

SUCCES

- Zorgen werden ontwerpcriteria (niet meningen)
- Meer draagvlak voor gekozen variant
- Minder verrassingen bij terinzagelegging

Kernles: maak “speelruimte” expliciet en toetsbaar — dan wordt NIMBY een ontwerpgesprek.

Casus geanonimiseerd (composiet) – bedoeld als leervoorbeeld

Het ging niet om “tegen”, maar om voorspelbaarheid van hinder.

Mijn observatie: zonder meten wordt het een wedstrijd in anekdotes.

BLUNDER

- Bewoners laat betrokken; hinder vooral “ingeschat”
- Geen eenduidige klachtenroute of opvolging
- Afspraken niet gekoppeld aan handhaving

WAT WERKTE

- Afsprakenkader met meetpunten (geluid/route/tijden)
- Buurtpanel + kwartaalupdate met data en besluiten
- Handhaving expliciet + escalatieladder

SUCCESS

- Minder escalatie door voorspelbaarheid
- Concrete naleving i.p.v. eindeloze discussie
- Gelijker speelveld tussen bedrijven en bewoners

Kernles: maak “speelruimte” expliciet en toetsbaar — dan wordt NIMBY een ontwerpgesprek.

Casus geanonimiseerd (composiet) – bedoeld als leervoorbeeld

Wat neem jij morgen als eerste mee?

- Speelruimte-1-pager maken
- Varianten + effectenkaart standaardiseren
- Feedbackloop vastleggen (wat doen we met input?)
- Eén aanspreekpunt + afsprakenstructuur inrichten

Dank. Als je wil: ik deel een 1-pager “speelruimte” template na afloop.

Recente publicaties participatie

Participatieblunders (VNG)

<https://vng.nl/artikelen/participatie-blunderbundel-lessen-van-participanten>

<https://vng.nl/artikelen/participatie-blunderbundel-lessen-van-gemeenten>

<https://vng.nl/artikelen/participatie-blunderbundel-lessen-van-gemeenten>

<https://vng.nl/artikelen/participatie-blunderbundel-lessen-van-provincies>

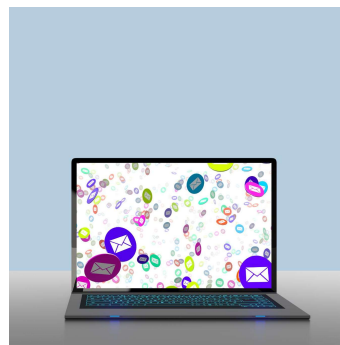
<https://vng.nl/artikelen/participatie-blunderbundel-lessen-van-ministeries>

Actieve burger/bedrijvenbetrokkenheid

<https://www.portofrotterdam.com/sites/default/files/2025-09/handreiking-participatie-door-bedrijven-omgevingswet.pdf>

<https://www.chemelot.nl/chemelot-en-omgeving/samen-met-de-omgeving/omgevingsdialoog-actualiteit/omgevingsdialoog-4-februari-2026>

Bronnen en praktijkvoorbeelden

Websites zoals participatiekennis.nl, movisie.nl en sociaalwerknederland.nl bieden actuele onderzoeken en praktijkvoorbeelden.

<https://vng.nl/artikelen/wettelijk-verplichte-communicatie-bij-vergunningverlening-meldingen-en-informatieplichten>

Goede voorbeelden Participatiewet in Balans

<https://vng.nl/artikelen/goede-voorbeelden-participatiewet-in-balans>